

Nro: 12.

A' FELS. R. TSÁSZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELEMÉBŐL.

*Költ Bétsben Augústusnak 10-dik napján 1798-ik
esztendőben.*

Austriai Birodalom.

T*yroli*s hiv lakosinak, a' kik a' Francziák azon tartományban való bé ütéseknek alkalmatosságával hazájokat a' lehetőségig védelmezték, és ki is üzték onnan az ellenséget, örök emlékezetben maradó jutalmat, arany és ezüst medalliákat ígirt az Inspruckban köztök lakozó *Mária Ersébet* Kir. fő herczeg asszony. Igiretének bé tellyesítését a' közelebb múlt Juliusnak 29-ik napjára határozta meg ő Kir. Herczagsége, a' melly napon, dél előtt tizenegyedfél órakor, udvari dámái, s tilztjei által kísirtetvén, az úgy nevezett *Rieszenszálában* bé men-

vén, az abba helyhez tetett, és a² Fels. Császár képe el fél ékesített baldachinumba, az az, thronus forma fedeles székre bé ült, 's illy szivre ható beszédet mondott az oda nagy izámmal felgyült uraság hallattára: Tellyes meg elégedéssel jöttem ezen gyűlésbe, a' haza vitéz védelmezőinek tett igiretemnek bé telyesítésére. — A' mit emlékezetnek okáért tinektek adok, magában tsekélység; de igen nagy az én jó indulatom, örömem és háladatofságom, mellyel tartozom a' Ti, uralkodó fejedelmeknek, vallástok, és hazátok védelmezése által keresett érdemeiteknek. Az Isten meg fog érte titeket áldani, a' Császár pedig jutalmaztatni. — Különös szerentsémnek tartom, hogy illy derék nemzetnek én is egy tagja lehetek 's. a. t. Ezen rövid orationak végződése után az ágyúk és apró tüzifegyverek ropogtak, a' medalliák ki osztattak; a' gyűlés el oszlott, délben 40 tálra való ebéd adatott, este pedig egy szép Opera, avagy mester-séges éneklés zárta bé azon emlékezetes napot.

Francia Respublika.

Ex-Director *Francois de Neufchateau* Julius 21-ik napján iktattatott bé a' belső dolgokra ügyelő ministerségbe. — *Geneva* várasa egész vidékével együtt öszve kaptsoltatott a' Francia Respublikával, és egy különös osztályt fog formálni, melly a' mellette lévő tóról vagy tengerről *Lemanni departamentumnak* fog neveztetni. — Legközelebb azt a' hirt vette a' Fr. Directorium a' napkeleti Indiából, hogy a' *Burbonni* sziget kormányozója számos fegyveres sereggel ment a' *Tip-po Saib* Zultán segítségére.

Thermidornak 9-ik (Julius 27-ik) napját, a' mellyen tudniillik a' vérszopó *Roberspiere*, és hóhértársai azon módon végeztettek ki e' világból, a' minemüvel ők sok ártatlan embereket élelektől

meg fosztottak, nagy pompával ineplette meg Páris várasa, fényes processióval vitetvén oda bé az Olasz Országból oda küldetett természeti és kézimiveknek gyűjteményei.

Nem ok nélkül halasztatott ezen gyűjteményeknek *Párisba* való bé vitetése *Thermidornak* 9-ikére. — *Robespierre* nemcsak ember társai, hanem még a' tudományok és a' szép mesterségek ellen is kegyetlenkedett, 's azoknak omladványain akart magának határ nélkül való hatalmat építeni. — Ő törölte el a' Párisi tudós emberekből álló Akadémiát, az iskolákat, a' tudományoknak institutumait, ő akarta a' könyves tárat megégettetni, egy szóval, ő volt a' tudományoknak és Tudosoknak leg nagyobb ellenségek. Ezen dühös ember hamvainak bosszúságára volt ezen nap rendeltetve.

A' különbkülönbféle követségben forgott *Mechin* polgárt, most Máltába küldötte a' Directorium, tellyes hatalmat adván nékie arra, hogy azon szigetet illendőképen organizálja. Az ő előtte oda küldetett *Regnault* polgár el utazott onnan *Bonaparte* vezérrél.

Az *Ostende* mellett történt tsatában el fogattott Anglus katonák, *Lille*-ből Páris és *Versalia* környékére fognak vitettetni.

Olasz Ország.

A' *Turini* Kastélyba bé ment Franczia sereg, ezen kívül a' fegyveres tárat, és a' várasnak két kapuit is el foglalta. — Úgy lázlik, mintha a' *Turini* lakosok és az oda ment Francziaság közt már is valamelly villongas támadott vólna, a' melyről semmit sem emlékeznek ugyan az Olasz országi levelek, mindazáltal a' *Turini* kórmányozónak azon hirdetménye, melly *Julius* 18-ikán közönséges-

sé tétetődött, és a' mellyben keményen meg tiltatott a' Francziáknak akár szóval, akár valósággal való meg bántások, egészen arra czélozni láttatik. Annak, a' ki ezen parantsolatot által hágót bé jelenti, illendő jutalom igirtetett.

Marquis St. *Marsan* ujobban *Majlandba* utazott *Brüne* Fr. Generálhoz, a' mint hirtelik, a' Piemonti insurgensek és Királyi seregek közt nem régiben történt véres tsata miatt támadott villongásnak jó móddal leendő el-intezésére. — A' *Liguriai* Respublika újabb vádakat hordott elő a' *Turini* udvar ellen, mellyeknek idővel is kedvetlen következései fognak lenni.

Ugy hallatik, hogy a' Fr. Directorium azt kívánja, hogy a' Sz. Pápa a' Toskánai Nagy Herczeg kegyes óltalma alatt való tsendes lakását el hagyván *Cagliariba*, a' Szárdinai szigetnek fő városába mennyen által. Nem kevés kedvetlenséggel vette ezen izenetet a' Florentziai hercegi udvar, előre tudván azt, minémű érzékenységet fogna ezen változás a' Sz. Pápában okozni. Végtére tsak nygyan tudtára adatta azt O Szentségének *Servate* Status ministerje által, melly kedvetlen izenetet szokott álhatalossággal ugyan, de még is könnyes szemekkel vette a' vénség, gyakorta való betegség, de kiváltképen a' világi vizontagságok miatt nagyon meg erőtelenedett fő pap. Mivel mostani változó egészsége miatt még ekkoráig sem indulhatott el O Szentsége, Julius 17-ik napján hozzája ment a' Florentziai udvarnál lévő Fr. követ *Reinhard* polgár.

Az ezen udvarnál lévő Anglus követ Lord *Windham*, azt kívánja udvara képében, hogy azon károkat, a' mellyeket a' *Livornóban* le telepedett kereskedő házak, a' Francziáknak oda lett mene-

elek miatt szenvedtek, térítése vissza Ő Kir. nagy Herczega.

Garat nevezetű Francia polgár, a' Fr. Respublikának Nápolyi udvarnál lévő követje, és a' Romában volt Fr. biztos *Daunon* polgár Párisba vissza utaztak, holott mint választott Nemzeti képviselők, széket fognak venni az 500-ak Tanatsának gyűléseiben.

A' Romában Martius 9-ikén ki adatott, és rendkívül való adót parantsólt törvény, mostanában akként enyhitetett meg, hogy a' kinek 2000-rig való tőke pénze nintsen, semmit sem fog fizetni; a' kinek 2000 — 5000-rig való vagyon, ahból egy részt, a' kinek 5000 — 10,000 való vagyon, más fél részt, a' kinek pedig 10000 — 30000-ig való capitalisa vagyon, annak egy harmad részét tartozik a' Statusnak költsön adni. Hypothecaúl, a' vagy zálogúl, az egyházi fekvő jószágok mutattattak ki. — A' papiros pénz is bé fog vétetödni. — — A' papok és honnyaikból ki költözött urak jószágainak el adattatásokból bé ment papiros pénzlásanként meg égettetik. A' múlt Julius 9-ikén, 199664 Scudi papiros pénz áldoztatott fel Vulcanusnak a' *Colonna* herczegi palota előtt való tagas piacson, sok ezer nézők jelenlétekbén. — —

A' Máltából Tulongba utazni szándekozott *Sensible* nevezetű 32 ágyus Francia hájót, mellyen Fr. General *Baraguey d'Hilliers*, néhány Máltai vitézek, 70 Nápolyi foglyok, néhány Fr. katonák, külömbkülömbféle ritkaságok, ezek közt, két aranyból tsinált ágyu, egy aranyból való kis gályátska vóltanak, meg támadván egy Anglia erős fregat *Sardinia* szomszédságában, azt el rablotta, de az azon vólt kintset, melly a' nevezett Generális parantsolatjára mind a' tengerbe hanyatott,

magáéva nem tehetette. Maga a' Generalis is, ki-
nek fején lévő kalapját egy kártáts golyóbis el-
sodorta, fogságba esett. A' hajón lévő embereket
táplálni nem akarván az Anglusok, a' Szardiniai
szigetbe szállították ki. A' honnan Julius 15-ikén
a' Genuai kikötő helybe vitte bé őket egy Raguzai
hajó.

A' *Ronaparte* fő Vezér kórmánya alatt lévő
Tuloni flottáról épen azt beszéli a' múlt Szerdán
költ *Bécsi udvari Diariumnak* 63-ik darabja, a'
mit mi a' múlt posta napon költ *M-gy. Kurirunk-*
nak első és második lapjain arról íránk vala. Az
ottan fel jegyzett Alexandriai levélnek hitelesé-
get sem teszi kétségessé, sőt azt mondja a' *Tulo-*
ni flottáról, hogy ez a' múlt Julius első napjaiban
bé repült az Alexandriai kikötő helybe, holott
minden szükséges dolgokat szolgáltattak annak a'
Basák a' Fényes Porta parantsolatjára.

A' Cisalpina Respublikának néhány osztályai-
ban, nevezetesen *Brescia* és *Bergamo* vidékein,
és az ezekkel határos, de Helvecziához tartozó
Valtelini tartományban újabb nyughatatlanságok
támadtak, és nagy számú lakosok fegyvert fogtak
a' Francziák és a' Fr. Constitutiónak barátjai el-
len. Ezen insurgens seregeknek vezérjeik, akként
nyilatkoztatták ki magokat az általok közönséges-
sé tétetett hirdetményben, hogy ők egyész el töké-
lett szándékkal légyenek a' Klastromoknak, papi
fraternitásoknak, 's több eféleknek utolsó tsépp vé-
rékig való vedelmezésére. Az ezek ellen ki ada-
tott proclamatiójában arra inti őket *Brune* Fran-
czia Generalis, hogy rakják le fegyvereiket, és tér-
jenek vissza tsendes lakhelyeikbe, külömben úgy
fog velek mindnyájokkal banni, mint a' Fr. Respu-
blikának nyilvánóságos ellenségeivel.

Batava Respublika.

Mint minden újmódi Respublikákban, úgy ebben is sok változások történnek, és hol az egyik, hol a' másik *Factio* veszen erőt. A' múlt Julius utolsó hetében sokfele mozgások tapasztaltak az Amsterdami patriota társaságokban, a' mellyek egyenesen újabb revolútióra tzeleztanak, és ha elegendőképen nem vigyázott volna a' Kormányfő, minden bizonytal ki is ütötte volna magát annak tüz. Ezen patriota Társaságok eránt ollyatén parantsolat adattatott ki, hogy mihelyt azoknak gyűlléseiben tsak leg kevesebb emlékezet lészzen is a' dolgoknak mostani folyamatajokról, leg ottan zárasfanak bé a' gyűllés házak, és a' kik contrarevolútióra ingerlenek másokat, vétekeiknek minémüségehez képest, vagy hosszas tömlötözéssel, vagy halállal, vagy számkivetéssel büntettefsenek meg.

A' múlt *Januariunak* 32-ik napján el fogatott, és azoltától fogva árestomban tartatott nemzeti képviselők szabadon bocsátattak Junius 12-ikén, *Vonk* és *Bosch* polgárokon kívül, a' kik tudniillik az eleikbe tétetett reversalisnak alája neveiket írni nem akarták. — Az Amsterdami anarchisták, az az, a' kik újabb revolútiót akartak tsinálni, *Foubert* Franczia Generalisnak *Moguntziába* lett meneteléből vettének magoknak alkalmatofságot, úgy gondolkozván, hogy mivel ő vólt leg főbb oka a' Hágai Conventben esett újabb változásnak, az ő onnan való el menetelével forditást lehet azon tenni.

Swinden és *Aeneae* polgárokat olly véggel küldötte a' Hágai Directorium Párisba, hogy az Európából oda gyűllött több és Fr. Tudosokkal, a' mértéknek és fontoknak minémüségét meg határoznák. Úti költségeiken kívül 12 forint diurnuma

vagyon egynek egynek ézeken kívül, [pedig 2000 for. adtak nékiek a' fabrikákhoz és manufacturakhoz szükséges eszközöknek meg vásárlására.

A' *Texeli* kikötőhely előtt vigyázó Anglus hajókkal magokat öszve kaptstolt Orosz hajók újabb félelembe és szorgalmatoskodásba ejtették a' Belgákat, kivált minekutánna tudtokra adatta volna nékiek az Orosz Császár, hogy valameddig ők együtt tartanak a' Franczia Respublikával, úgy fog kereskedő hajóikkal bánni, mint ellenséges hajókkal: és meg nem engedi, hogy Franczia portékákkal kereskedjének a' Német tengeren. — *Nunquam sola calamitas*, mindenkor tsuportosan jár a' nyomorúság.

Török Ország.

Két hatalmas ellensége vagyon most a' Fényes Pórtának, ugymint, a' tsak nem minden esztendőben uralkodó peftis vagy döghalál, és a' Widdini pártos Basa *Paswan Oglu*. Az elsőbb már is sok embert a' földbe temetett *Junius* kezdetétől fogva, hanem már most kevesebb mértékben vagyon, és reményleni lehet, hogy az őszi hivesebb idők egézlén véget fognak annak vetni. Ellenben az utólsóbnak hatalma, ambár számos feltserek küldettek légyen is ellene, nemtsak nem kisebbül, sőt inkább még öregbedik. A' mit erejével el nem követhet, hadi förtélyai által szokta azt végbe vinni. Minap, a' midön a' *Kapután Basa* Widdin vára ostromlására ment, és már meg is tette volna az ostromló készülteket, *Paswan Oglu* egy-néhány hiv embereit a' Török táborba ki küldvén azt hiresítette el általok, hogy ötet a' maga katonai meg ölték volna, mellynek nagyobb bizonyosságára, egy magához nagyon hasonlított embernek a' fejét ki-küldötte. — Eleinte hitelt adott nékiek a' *Kapután Basa*, de végre ki tanulván a'

practikát, a' táborába ki ment musulmanokat megfojtatta, *Widdin* várát ostrom alá rekesztette; de a' mint már másszor is jelentettük, nemtsak el nem foglalhatta azt, sőt inkább igen nagy veszte séggel el kellett az alól az ostromló seregeknek futni.

És nemtsak a' szárazon, hanem a' vizen is szolgál a' nevezett pártos Basának a' szerentse. Leg közelebb azt a' hirt vettük *Belgrádból*, hogy a' Fényes Portának, a' Duna vizén *Widdin* ellen küldetett hajóit nemtsak meg verte *Paswan Oglu*, hanem 24 meg rakodott hajóit, a' rajtok lévő emberekkel együtt, rész szerént öszve lövöldöztette, rész szerént pedig el süllyesztette.

Magyar Ország.

Munkátsról Jul. 28-ikánn: — „Üjságúli írhatom, hogy már negyed napja, mióta esső nálunk nem vólt; ezt is pedig tsak a' nagy essöröl írhatom; mert kitsiny, már ma is esett. — Altaljában szóllvánn pedig, az egész idén, az essős idő vesztegetett bennünket: 's akadályoztatta nyári dolgainkat.

Szathmár Vármegyének Magos Liget nevü Helységében, a' Batár patakjának partjaiból, a' viznek folyása, sok kissebb és nagyobb darab finom aranyokat mosott ki mostanábann. A' mely dolog, mig a' Felsőségnek fülébe ment vólna, feles számú ilyen darabokból tzifrázták ki az ott lakó betyárok 's pásztorok, a' magok nadrág szijjaikat, 's a' t. mint előttök esméretlen, és tsak az egy fényességére nézve kedves matériákból.

Valamint más idén, néhány esztendő óta, úgy ez idén is, Májustól fogva, szakadatlanúl látogatják a' Munkátsi savanyú vizeket, nem tsak

a' Megyénkbeli, és a' szomszéd Vármegyékben lakó, hanem a' távolabbról való Uraságok is, mind ital, mind feredőképpen élvén azokkal, nem kevés halznokra, nem csak a' betegek, hanem az egészségesek is. Ha pedig az ott lévő épületek megszorítottatnak, 's a' birtokos Uraság költségén, mint örömmel halljuk, az oda járok számára, más alkalmatosságok is készítettnek: Hazánk leg híresebb savanyú vizei között lefz helyek a' Munkátsi savanyú vizeknek. Annyival inkább, mivel a' Fizikusoknak Kémiai vizsgálásaik. semmi tekintetben nem állítják ezeket alábbvalóknak lenni, a' Füredi savanyú vizeknél. “

Elegyes Dolgok.

Garnerin polgár, a' vele vólt alakkal egyetemben, levegői utazása után *Dugny* mellett a' földre le botsátkozván, az oda való municipalis Agens által meg fogattatott. Melly tselekedetéért midőn számadásra vonattatott vólna, ekként mentette magát: „Nékem, *ugymond*, hivatalbeli kötelességem abban áll, hogy a' tsapongó emberekre szemesen vigyázzak, már pedig leg nagyobb tsappongóknak lenni lattatnak nékem azok, a' kik a' felhőkből le hullanak. Az Orosz ármadiánal semmi idegen nemzetbeliek bé nem vétetődnek hadi szolgálatba. Az idegen fő iskolákban tanuló Orosz ifjuság eránt minap ki adott parantsolatját ismét meg keményítette I. *Pál* Császár. — Napoly városában igen nagy tűz támadott *Julius* kezdetében, melly izámos palotákat és házakat meg eméltett. — *Máltából* 1000 mátrozokat vitt el magával *Bonaparte* fő vezér. — A' *Luckai* Respublika határai mellett sok Cisalpinus seregek gyüllőnek öfzve. — A' Nassau Saarbrücki Herczegi ház, a' Rénuson túl fekvő örökségeitől való meg fofztatása által, 588,199 forint esztendei jövedelmet; 53,286 lakost; 12,501 hold erdőt; és 1 millió 208,235 forintot erő jószá-

got és urasághoz tartozott épületeket vesztett el. — A' Toskanában lévő Fr. követ *Cavazzati* parantsolatott vett a' Directoriumtól az onnan való elmenetelre azért, mivel azzal vádoltatott, hogy ő revolútiót akart volna ottan tsinálni. — Egy *Párisi* polgár lóháton szándékozik a' levegő égbe felmenni. — Azon betses zászlót, mellyet *Sobieski János* Lengyel Király, Bécs városának 1683-ik esztendőben való ostromoltatása alatt nyert a' Törököktől, és a' Sz. Lorettoi kápolnának ajándékozta, a' Romában lévő Lengyel legiónak ajándékozta az oda való Consulatus. — *Laharpe* Helvétziai Director, Julius 20-ik napján érkezett meg *Arauba*.

Az egyesült Angliai és Orosz flottát Lord *Duncan* fogja kormányozni. — A' *Martiniquei* kormányzó és lakosok 10,000 font Sterlinget küldöttek Londonba a' Status segítségére — A' Rómában lévő Fr. truppoknak comandirozó Generálja *St. Cyr* polgár *Parisha* vissza hivattatott. *Rusca* és *Casabianca* Fr. Generálok Rómába küldettek. — Egész Olaszországban bőven termett ez idén a' buza, bor, olaj, és selyem. — Négy szép Quaker hajadonok utaznak Angliában olly véggel, hogy prédikatioikban a' kegyes életre, és a' megvesztegetett világgal való baratságtól való eltávozásra intsenek másokat. — Minden külső udvaroknál hadiszolgálatban lévő Helvetusok vissza fognak hivattatni, és a' Helvétziai armadia közzé osztattatni. — Azon pompás vendégségben, mellyet General *Scherer*, hadi dolgokra ügyelő Fr. Minister, *Malta* szigetének elfoglaltatása végett Julius 17-ik napján adott, General *Kosciusko* is jelen volt, és az ő egészségéért is sok poharak üresítettek ki. — Anglia egynéhány 1000 emberből álló hadi sereget fog a' Jó Reménység Fókához és napkeleti Indiába küldeni, ott lévő örökségeinek Francziák ellen való oltalmazására. — Az északi Amerikai kormányfő ismét egy Com-

missáriust küld *Párisba*, békecséges fet tétélekkel, a' mellyeket hogyha bé nem veszen a' Fr. Kórmanyszék, úgy osztán bizonyosan háború leszen a' Francia és Amérikai Respublikák közt. — Csak nem minden *Graubündeni* közönségek bé vették már a' Helvétziai új Constitútiót. — A' *Párisban* lévő Török követ hófzas Conferentiát tartott Julius 24-ikén a' külső dolgokra ügyelő ministerrel. —

* * *

Az Orvosi Tudománynak a' Hálai Kir. Univerzitasban közönséges és igen hasznos tanítója Doct. *Juncker* Úr, minap egy irált küldött a' Rastadi Congressuson lévő Német Országai Deputatusoknak, mellyben azon esedezik, hogy azon eszköznek fél állítására, és közönségessé tételére, melyet ő sok éltendei tapasztalásai után az emberi nemzet leg nagyobb méteyének, a' himlőnek kiirtására leg alkalmatósnak lenni talált, fordítanak erejüket és tehetségeiket. — Ezen eszköz abban áll, hogy minden helységeken építettefsenek egy olly közönséges épületek, a' mellyekbe a' himlőzni kezdett kisdedek bé vitettefsenek, gyógyítottatásanak, és mind addig, mig abból egészen még nem szabadúlnak, ki ne bortsáttatásanak. — Ezen eszköz által, az Amérikai Respublikának Rhode Island nevű tartományában tökelletesen kiirtattott a' himlő, és már most hire sints ottan ezen gonosz nyavalyának.

Egy *Faust* nevű *Bükkeburgi* hires orvos Doctor, sok okokkal meg mutatta *Juncker* Professor Úr tanatsának igen hasznos mivóltát; meg mutatta, hogy a' Német nemzetnek, mellynek 24 millióra megyen a' népessége, 33 és 1/3 éltendő el forgása alatt, 3/40-ik része, az az 1 millio, 800000

hal meg a' himlő miatt. — Enekelötte négy ezteendővel, egy Saxó-Góthai falusi Prédikátor is próbát tett ezen eszközzel, és az Eklésiájában meg himlősödött 120 tsetsemök közül 3-nál több meg nem holt, a' következett ezteendőben feléni himlős gyermek sem volt a' helységében, a harmadik és következett ezteendőben pedig éegélzen ki maradt azon veszedelmes nyavalya.

A' *Vallás* nevű Munkáját *Racinnak* Magyar fordításban meg lehet már kapni Pestenn a' János fővételi Vásárkör 30 xrokért, Weinmüller Komáromi Tipografus boltjában, és a' Nagy Körösi Háznál; más részeiben pedig Magyar-Országban; nem különben Erdélybenn is az oda alább megnevezett Uraknál. — Virgiliusnak meg magyarosított Eneidéből is az 1-ső Darabot, mely kéz írásban 28 árkusból áll, mennél elébb sajtó alá szándékozik adni a' Fordító: de addig is mustraúl kívánla közleni a' Priamus' halálát, mely így következik:

Talám kérded Priamus is mint végzé el életét?
 Látván meg vett Városának végső gyászos esetét.
 'S hogy Királyi Kastélyának kapuit bé-vagdalták,
 'S ellenségi már leg belső szobáit el foglalták.
 Akkor szegény Öreg, róla le szokott fegyvereit
 Elő vévén; bár a' vénség reszketteti ereit,
 Vállaira 's oldalára hasztalan fel kötözé,
 'S fut meg-halni vágyván a' leg sűrűbb ellenség
 közé.
 — A' pulzta Ég alatt vala a' Házak közepében
 Egy nagy óltár, 's egy boróstyán vén fa, annak
 tövében.
 Sok ezteendős ágaival az óltarra görbedett,
 'S árnyékával minden Házi Isteneket bé-fedett.

Itt Hekuba, és Leányi, mint menedék helyekbe
 A' bé repkedő galambok a' komor szélvészekben:
 Az óltárok körül úgy ök mind ölfize gyülekeznek,
 'S Házi Istenekhez, de tsak hijába ölelkeznek
 Majd öltözve legénykori tzifra fegyvereibe
 Hogy Priamus' Férje tünék Hekuba' szeméibe.
 Szegény Férjem! mond, mitsoda bal gondolat vitt
 erre?

Hová botorkázol, 's kezéd hogy vetéd e' fegy-
 verre?

Az idő nem ily segítőt kér, s nem ily gyámoltalan
 Óltalmat: most jönne az én Hektorom is halz-
 talan.

Jer ide, jer mellém, mi itt mind védelmet találunk
 Ez óltárnál; vagy tsak ugyan ha történik halálunk,
 Halj meg Te is velünk. — Így szól, 's mind addig
 erőlteti

Öreg Férjét az óltárhoz maga mellé ülteti.
 — Azonközben im Polites egy Fia Priamusnak
 Vérengező keze közzül szabadúlván Pirhusnak,
 A' fegyverek, 's ellenség közt kerefztül fut ijedve.
 'S a' sok üres tornáztokba öröng meg-sebesedve.
 Pirhus pedig gyilkos kardal mindenütt a' sarkába
 Már el éri, már fegyverét mindjárt szúrja hátába:
 Majd hogy éppen Szüléinek szemek' elébe ére
 Le rogyik, és nyit lelkének útat sok ki folyt vére:
 Ezt Priamus, bár fél holt vólt, nem nézheté tsen-
 desen,

Fel tüzesül, és Pirhusnak neki kiált mérgesen:
 Néked hát e' gonofzságért, néked a' nagy Istenek
 (Ha az Egben van Igazság, 's Birája az ilyenek)
 Fizelsék meg méltó béred' érdemlett jutalommal,
 A' ki semmit sem gondolván az en jelen vóltom-
 mal,

Az én édes Fiam véret szemeimmel nézetéd,
 'S ily halállal ez atyai ortzát meg-fertéztetéd.
 Héj Akhilles! kitől hogy Te származtál, tsak hazu-
 dod

Nem így bánt az ellenséges Priamussal, jól tudod!

Felel néki Pirhus: no hát eredj, és vidd meg hirül

Ezt Akhilles Apámnak, most éppen szóllál a' kirül
Neki, veled mely ifzonyún bántam, beszéllgesd elől
'S el ne felejtsd, a' mit tudsz az el fajült Pir-
hus felől;

Mostan halj meg. — Ezt ki mondván a' szent óltárok
mellé

Húzza: E' tsak részket, 's Fia' véreben tsúszik
belé.

Ama' fegyvert ránt; hajait bal kezére tekeri,
Jobbal kardját markolatig oldalán által veri. —

E' vólt Priamus' sorsának gyászos ki menetele.

Az Eneis felől is éppen nem prænúmerátzióért, hanem tsak előre való jelentésért tudósítom az Erd. Közönséget: hogy így valamennyire hozzá vethessék; a' nyomtatandó Exemplároknak számához, és felesleg valókkal, se magamat se' Másokat ne terhéljek. Az Eneisre való előre jelentésnek ideje lesz September' végéig. Az erre magokat jelentőknek neveit beszélő Urak, valamint a' Racint ki-olztók is im ezek lesznek:

Bétsben a' Magyar Ujság Irók, Budán T. Dobos István; Felső-Baranyában T. Pólya János; Alsó Baranyában T. Peleskei János; Debretzenben Bibliothekárius Tóth Ferentz; Bátskában T. Gózon József, és Szalai István; Győrben Szolgabíró Nagy János; Kolosváron T. Szathmáry Pap Mihály; Ketskéméten Kántor Veress István; Komáromban T. Farkas János; Késmárkon Prof. Asbóth; Kassán T. Kováts István; Losontzon Rátzkevi József; Miskóltzon Prof. Váradi Gerson; N. Váradon T. Szaklányi; Pápán Prof Márton; Posonban Prof. Fabri; Pelten T. T. Bátori, és Schedius; S. Patakon Pr. Kövi, és Tóth Mihály; Szebenben T. Pápai; Szath-

máron T. Németi István; Sz. Fejérváron Perc. Kő-
losvári — Urak, és N. Körösönn.

Az Erdemes Közönségnek valamiben használni
akaró szolgája, Kováts József.

Tudósítások.

Erdély Országban, N. Alsó Fehér Vármegyé-
ben, *Zalathna* nevezetű Kir. Várashoz tartozó,
Sz. János Evangelista nevet viselő arany bányák-
ban, áruba botsáttattak bő termésű arany, ezüst,
's többféle kövekkel gazdag hat kukszák. Arra
való nézve tudtára adattatik nemtsák a' N. Pub-
licumnak, hanem mindnyajan azoknak is, kik di-
tseretes példáit követni akarják számtalan olyan
szerentsésseknek, kik illyetén bányák birása által
a' leg tündöklőbb bóldogságnak pontyát szeren-
tséssén el érték, ne terheltessenek magokat, a' meg-
vétel iránt, levél által *Bétsben* a' *Magyar Kurir*
Iróinál jelenteni, a' kiknél ez eránt bővebb tudo-
sitást fognak venni.

A' vólt *Mosoni*, most pedig *Magyar Óvári Cs.*
K. privilegiált szőr matéria-és-fajn posztó fáabri-
ka kivánnya külföldi barátjainak tudtokra adni,
hogy ismét meg fogja a' Pesti országos vásáro-
kat, 's közelébb a' jövő sz. János fő vétele napján
esendőt látogatni, és arra igen fajn, és középsze-
rű fajn $\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$, és $\frac{9}{16}$ — széles posztókat, kazemirt,
és fél posztókat vinni. Az áruló bóltja a' vásár
útzában a' *Basilits György*, 26. szám alatt lévő
házában fog lenni.